Voortgangsrapportage Transformatieprogramma Jeugdhulpregio FoodValley

11 juni 2020

Op weg naar transformatie in 5 stappen

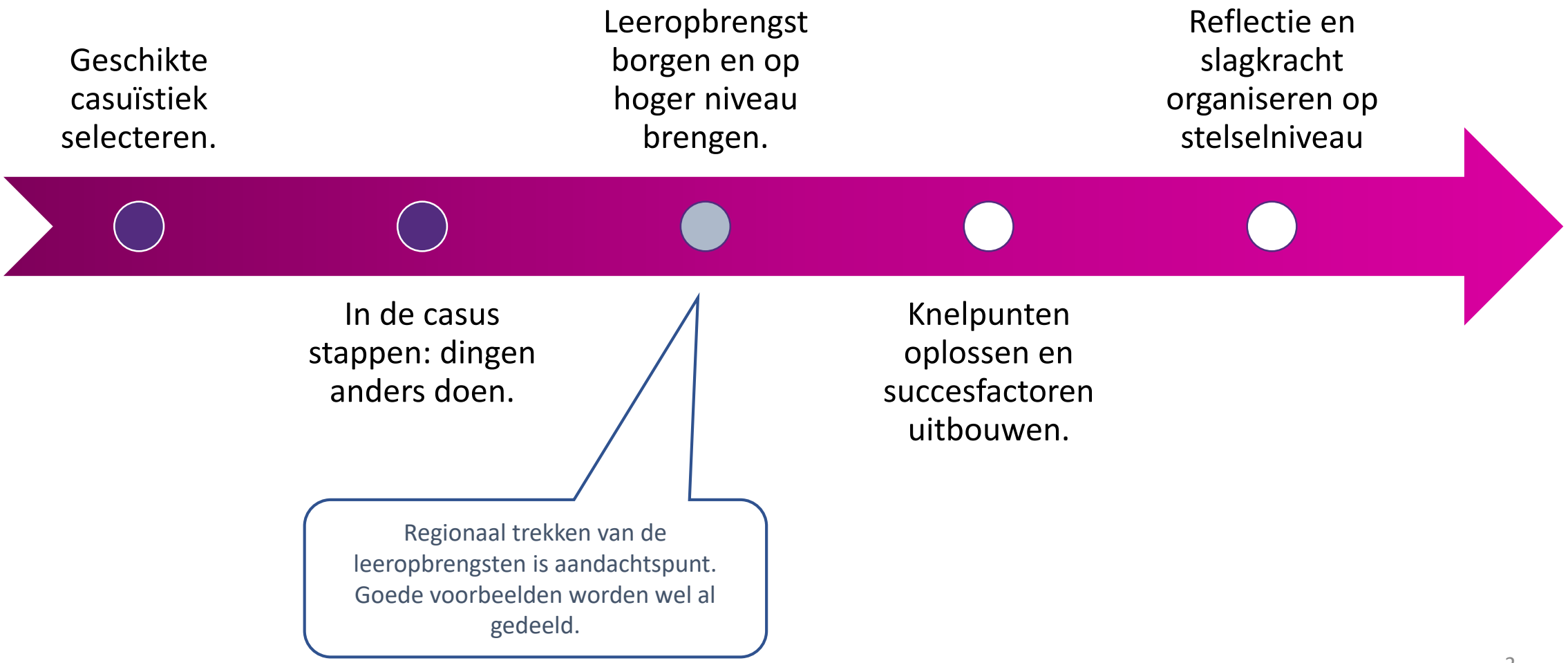

Samenvatting

- Casusgerichte werkwijze met name nu actief bij projecten Afbouw verblijf, 18-/18 + en Inclusieve opvang.
- Van lokale casus ervaringen tot ombuiging naar regionale kennisdeling op macro niveau is een uitdaging
- Er is veel beweging merkbaar en er zit veel energie in de lopende projecten
- Project onderwijs- jeugdhulp. FoodValley 1 van de 11 inspiratie regio's.
- Veel onderlinge samenhang tussen de projecten
- Project "Crisis als kans" start in de loop van 2020
- Elke project is verschillend qua context, omvang en complexiteit, dit vraagt een benadering op maat

Update van de Regionale transformatieprojecten

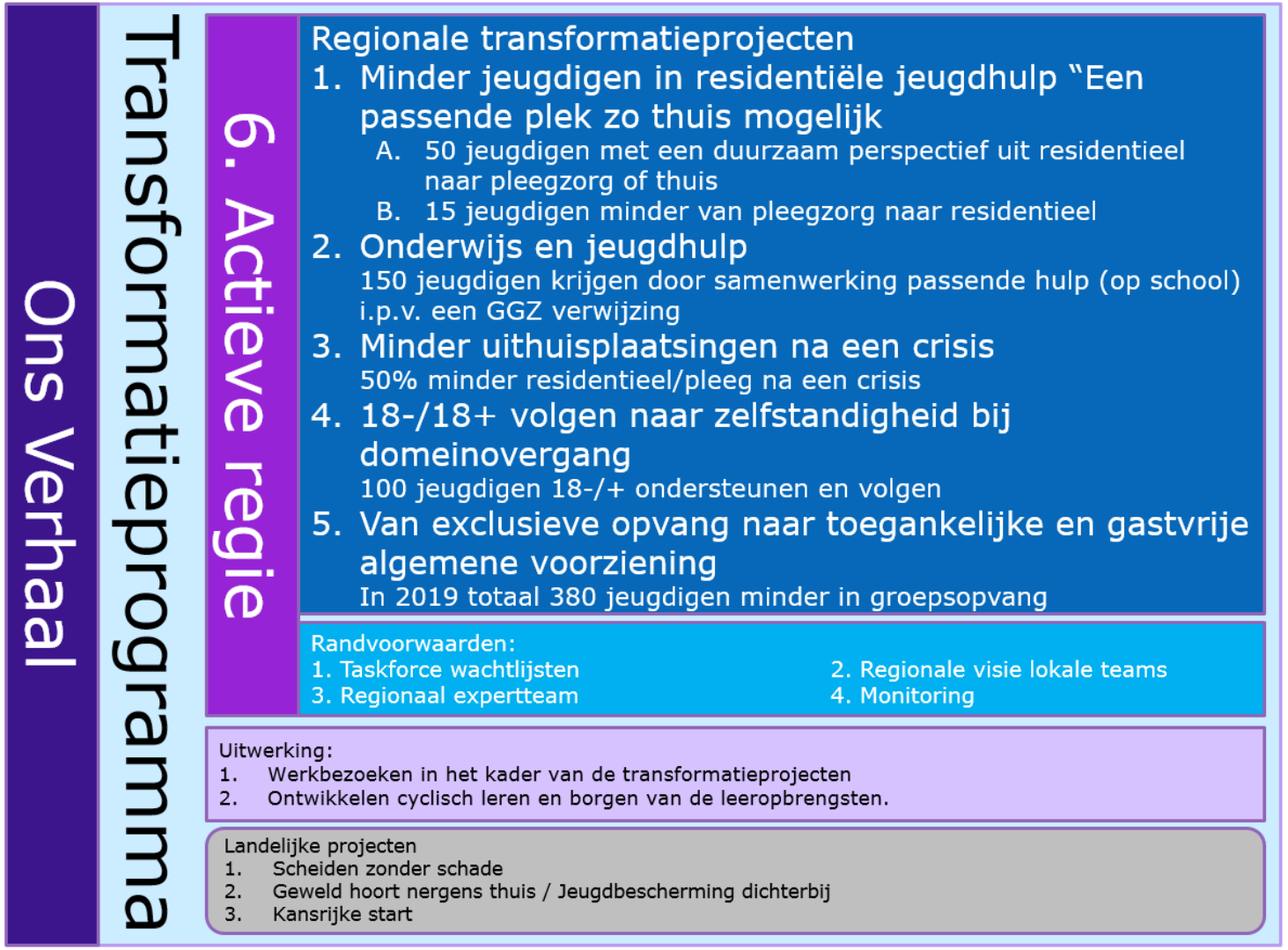

Project 1,2,5 en 6 in uitvoerende fase.

Project Crisis start vanaf Q2 en Q3 2020

Project 18-/18+ sterk lokaal opgepakt

Project inclusieve opvang ontwikkelt zich door van BSO+, naar respijtzorg, kinderopvang en daghulp.

Pilot Jeugdbescherming dichterbij eind 2019 gestart

Minder Jeugdigen in residentiele jeugdhulp

Module X is opengesteld en ingezet in:
- 1 casus Barneveld
- 1 casus Ede

Ambitie	A: 50 jeugdigen met duurzaam perspectief uit residentieel naar pleegzorg/ thuis B: 15 jeugdigen minder van pleegzorg naar residentieel
Actielijn	Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien
Ons verhaal	Een kind hoort thuis
Dit doen we door	A: Werkwijze “in de casus stappen” B: Aanbod module X C: Ontwikkelen van een gezond alternatief
Status project	Uitvoeringsfase

- In november 2019 50 kinderen minder in residentieel t.o.v. november 2018
- Projectleider verblijf aangesteld als aanjager
- Veel samenhang met project Crisis en hoe zorgproces crisis georganiseerd is.
- Complexe casuïstiek wordt besproken in het Regionaal expert team
- Momentum van ontwikkelingen Hoenderloo groep wordt benut, met aanbieders wordt vernieuwend aanbod verkend.
- Kleinschalig, intensieve thuis begeleiding en waar nodig gezinshuizen met een + of een kleinschalige voorziening.
- Positie van residentiele jeugdhulpverlening in het zorglandschap heeft een prominente plaats in de inkoopstrategie.
- In de leercirkel zijn de goede voorbeelden gedeeld en daarmee een vliegwiel op gang gebracht.
- “Gezonde alternatieven” worden voor het voetlicht gebracht o.a.in nieuwsbrief en ontwikkeling doorkijk zorglandschap (wenkend perspectief)
- Casuïstiek van instroom kinderen <12 jaar in 2019 onderzoeken vanuit retroperspectief.
- Data benutten

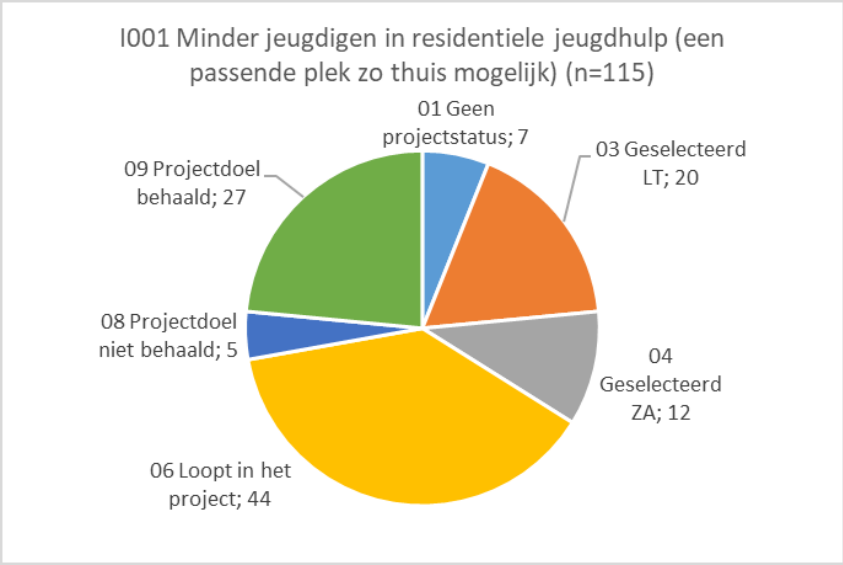

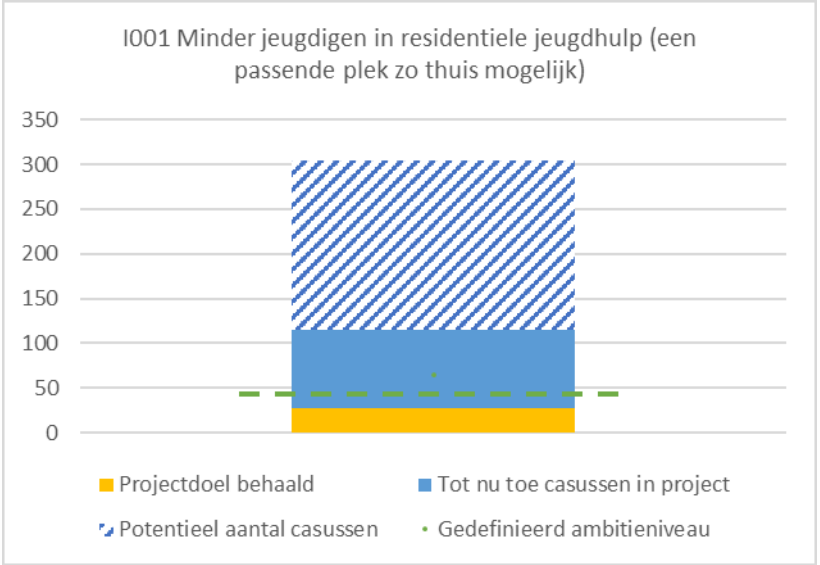

Onderwijs & Jeugdhulp

Opdracht: 150 jeugdigen krijgen door samenwerking passende hulp (op school) i.p.v. een Jeugdhulp-verwijzing.

Dit doen we door:

- Op lokaal niveau schoolpilots in te richten en op regionaal niveau de voortgang te bewaken;
- Een matrix passende samenwerking te ontwikkelen;
- Knelpunten in de aansluiting onderwijs-jeugdhulp op te halen in de regio en een regionale aanpakken vorm te geven en/of op te schalen naar de Rijksoverheid;
- Leeropbrengsten regionaal op te halen en te delen met de rest van Nederland (inspiratieregio ‘Mét Andere Ogen’)
- Gelijke kansen monitor oppakken met ministerie van VWS. Data krijgen we op schoolniveau terug.

Onderwijs & Jeugdhulp

De schoolpilots

- Data gedreven werken met scholen (Jeugdhulp en onderwijs);
- Invulling vindt lokaal plaats;
- Voortgangsbewaking op regionaal niveau: regionale monitor.
- Speciaal Basis onderwijs pilot regionaal vormgegeven

Tussenstand →

Gemeente	Verkenningsfase	Ontwerpfase	Uitvoeringsfase
Veenendaal	1 PO 1 VO 1SO		
Nijkerk	2 PO		
Ede	6 PO 2 VO 1 SBO	PO VO SBO	PO (2019)
Barneveld	3 PO 1 VO 3 S(B)O	PO	PO (2020)
Scherpenzeel	4 PO - 2 KDO		
Rhenen	2 PO	PO	PO (2019)
Renswoude	PO		
Combi regionaal en lokaal: SBO SO	Veenendaal Barneveld Ede		

Een voorbeeld uit Rhenen.

Op een Basisschool draait een succesvolle Pilot. Via het toevoegen van een gedragsspecialist aan de school voor twee dagdelen in de week en de intensieve samenwerking tussen school, het samenwerkingsverband en het CJG is de verwijzing naar specialistische jeugdhulp gedaald van 17 % naar 9 %.
Alle betrokken bij deze pilot geloven in het succes van vroegtijdig signaleren en interveniëren. Met deze samenwerking is de ambitie te voorkomen dat problemen zich verdiepen en vergroten, waardoor specialistische hulp noodzakelijk is. Deze pilot wordt in 2020 voortgezet. Inmiddels zijn er 5 basisscholen in Rhenen enthousiast geworden en willen zij graag verder verkennen of zij mogelijk ook met dit concept kunnen gaan werken.

Onderwijs & Jeugdhulp

Matrix passende samenwerking

- Dit model toont de afgesproken (wettelijke) verdeling van verantwoordelijkheden tussen Jeugdwet en Onderwijswetten in de FoodValley;
- Geldend voor scholen, gemeenten en samenwerkingsverbanden (SWV) van Barneveld, Scherpenzeel, Veenendaal, Renswoude, Ede, Wageningen en Rhenen.
- De input voor dit kader is opgehaald in de praktijk;
- Na afstemming in allerlei overlegorganen in gemeenten en SWV's wordt de matrix definitief vastgesteld
- Om het model te implementeren worden instructiebijeenkomsten georganiseerd

Nieuwsgierig? Binnenkort vindt u alle informatie op https://foodvalley.jeugdhulponderwijs.nl/

Inspiratieregio 'Mét Andere Ogen'

- Advies 'Mét Andere Ogen' – René Peeters;
- Inspiratieregio's implementeren adviezen;
- Jeugdhulpregio FoodValley (één van de 11 inspiratieregio's) → zet zich in voor advies 2:

'Brede lokale afspraken over (passend)onderwijs, jeugd en zorg onder regie van de gemeente. Elke gemeente maakt als verbindende regisseur met betrokken partijen een gezamenlijk gedragen visie over jeugd, die als basis dient voor alle afspraken die gemaakt worden.'

Contactpersonen: Pieter van Dijk (Samenwerkingsverband VO Barneveld-Veenendaal) en Monique Zeeman (gemeente Ede)

Kijk voor meer informatie op: https://www.aanpakmetandereogen.nl

Crisis als Kans

Ambitie	▪ Voorkomen van crisisplaatsingen van jongeren. ▪ Bij crisisplaatsing inzet van de best passende hulp voor de jongere, zijn gezin en netwerk. ▪ Na een crisisplaatsing voorkomen van alsnog uithuisplaatsing.
Actielijn	Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt
Ons verhaal	We doen wat echt nodig is Een kind is een gezin
Dit doen we door	In de casus duiken
Status project	Verkenningsfase

Opvallend	Aantal	%
69 crisis vanaf 1-1-2017	69	100%
11 daarvoor in pleegzorg	11	16%
7 cliënten gaan vanuit verblijf naar crisis	7	10%
31 na crisis nog in verblijf	31	45%
14 crisis aanbieder gelijk aan aanbieder die hulp gaf daarvoor	14	20%
8 is voor en na crisis de zelfde aanbieder	8	12%
36 langer dan 1 maand in crisis, oplopend tot 7 maanden	36	52%
Gemiddeld 1,7 maand (2x28 dagen in crisis)		
7 trajecten ook JR na de crisis	7	10%
8 bij niet gecontracteerde aanbieders	8	12%
1/3 geen ASH (20 casussen)	20	29%
16 ambulant traject na de crisis	16	23%
Leeftijd onder de 12 jaar	7	10%
Leeftijd 12-14 jaar	13	19%
Leeftijd 15-18	49	71%
Totaal	**69**	**100%**

- Op dit moment verkenning op specifiek de inhoud van dit project. Hoog over is het einddoel duidelijk. Plan van aanpak moet verder uitgewerkt worden.

- Inhoudelijke casusanalyse Crisis uitgevoerd in Januari/Februari 2020
- Met alle lokale teams zijn goede inhoudelijke gesprekken gevoerd over casuïstiek, trends en uitdagingen aangaande deze casus analyse

- Dit project heeft veel samenhang met het nieuwe regionaal expertteam (slide 16) en de pilot jeugdbescherming dichterbij (slide 14). Eerder erbij zijn, voordat het escaleert.

- Een extern onderzoek (deltareview) in de week van 11 mei jl. heeft veel inzichten gegeven qua projectaanpak. Het veld van zorgaanbieders willen we vanaf de start goed betrekken.

Versterken van begeleiding van jeugdigen van 18- naar 18+

Ambitie	100 jeugdigen 18+/ 18 – ondersteunen en volgen
Actielijn	Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden
Dit doen we door	Werkwijze: In de casus stappen
Status project	Lokaal gestart

- Met name gemeente Ede en Barneveld werken lokaal aan geselecteerde casussen
- Leeropbrengsten moeten nog regionaal gedeeld worden (na zomer 2020)

We blijven leren

We kennen de laatste inzichten uit de wetenschap en doen daar ons voordeel mee. We zien in de praktijk wat werkt en wat niet, en leren daarvan. Maar we vragen ouders en ervaringsdeskundigen naar hun verhaal: hoe vond jij het eigenlijk gaan? Hun verwondering is onze spiegel: waar-om gaat het linksom als rechtsom hier veel beter werkt?

We praten met elkaar over ons werk. Deze visie is daarbij een toetssteen. Het geeft handvatten om gerichter het gesprek te voeren. We nemen daarbij onze houding en gedrag onder de loep. Doen we het juiste? Zo blijven we niet uit gewoonte doen wat we al deden.

Van exclusieve opvang naar toegankelijke algemene voorzieningen

Ambitie	In 2019 totaal 380 jeugdigen minder in groepsopvang
Actielijn	Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen
Ons verhaal	Alle kinderen zijn normaal
Dit doen we door	BSO+ aanbod normaliseren bij reguliere BSO opvangcentra. Het + deel blijft vanuit gemeente vergoed.
Status project	In uitvoering

- **Fase 1** vooral focus op BSO + groepsopvang (afgerond)

De drie grootste BSO+ aanbieders zijn omgevormd. Reguliere BSO aanbieders kunnen in samenwerking met jeugdhulpaanbieders de plus op locatie aanbieden.

- **Fase 2** richt zich op de respijtzorg. Momenteel implementeren afwegingskader en start pilot .

Pilot respijt voor Ede, Rhenen, Scherpenzeel in samenwerking met Buitenhorst, st. Rooz, Boer & Zorg. Start per direct, doorlooptijd 1,5 jaar. Doel is om bij inzet van respijtzorg direct ouders en hun netwerk te begeleiden, zodat zijn na 1 jaar weer balans hebben gevonden in de opvoeding en verzorging van hun kind en respijtzorg kan worden beëindigd of afgeschaald.

- **Fase 3** moet meer duidelijkheid geven over de dagbehandeling in het algemeen en gericht op de 4 jarigen die nog geen schoolse vaardigheden hebben en in jeugdhulp terecht komt. Start eind januari met verkenning.

Van exclusieve opvang naar toegankelijke en gastvrije algemene voorziening

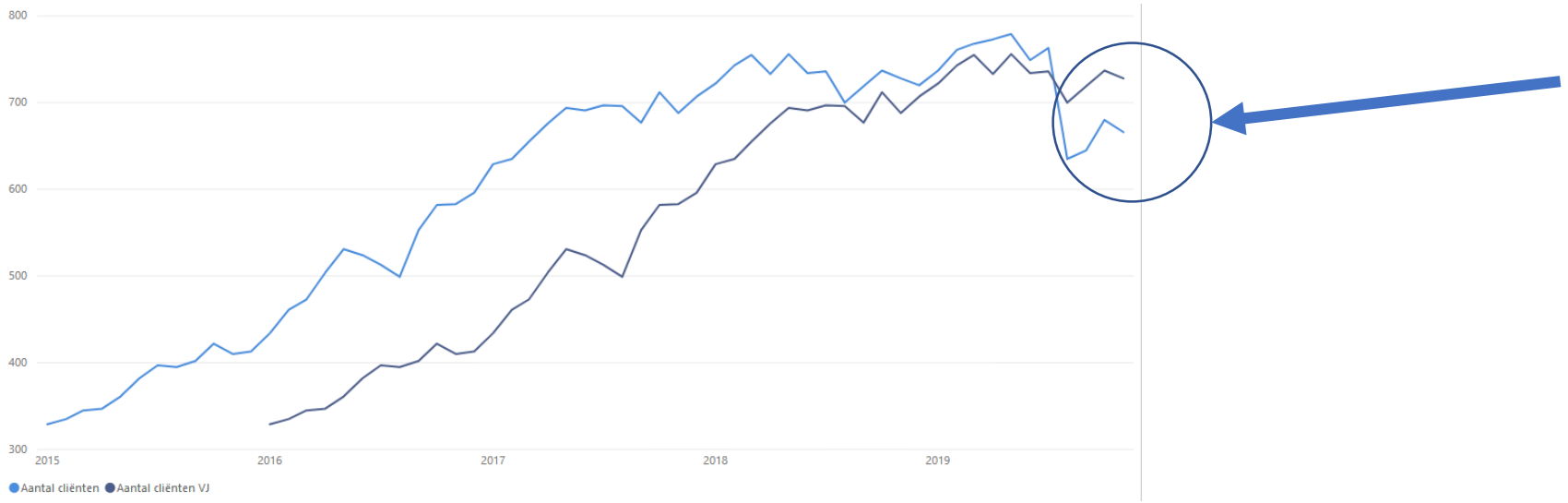

- In bovenstaande tabel is te zien: de trend van vorig jaar (zwarte lijn) t.o.v. dit jaar (blauwe lijn)
- Product groep (groepsbegeleiding/-behandeling) is na jaren van groei nu licht afgenomen.
- Ongeveer 70 jongeren maken hier minder gebruik van.
  - 26 zijn er overgegaan naar het nieuwe product “Plus”.
    - Alleen wanneer de beschikking afloopt vindt eventueel omzetting van groep naar ‘plus’ plaats.
    - Nog niet alle gemeenten hebben implementatie achter de rug
  - De overige jongeren zijn of gestopt of er zijn minder nieuwe jongeren ingestroomd.

Versterken van actieve regie

Ambitie	Op 30 % van onze cliënten voeren wij actieve regie (die vertegenwoordigen 70 % van de declaratiewaarde)
Actielijn	Het voeren van actieve regie is bedoeld om de gemeente te positioneren om regie te voeren op de ingezette jeugdhulp. Op deze manier houden we grip op welke hulp, hoelang en wanneer wordt ingezet. Om zo jeugdige en zijn/ haar ouders de juiste en meeste passende jeugdhulp te laten ontvangen.
Ons verhaal	We doen wat echt nodig is We blijven leren
Dit doen we door	• Regie dashboards per gemeente ontwikkelen. Koppeling medewerkers lokale teams aan casussen. Beter inzicht d.m.v. deze tool. • Visie traject regionale visie op actieve regie en lokale teams. • Uitwisseling lokale “actieve regie” methodieken per gemeente, komen tot best practices • Succesfactoren benoemen en vertalen naar dat wat lokaal nodig is
Status project	Uitvoeringsfase

Veel samenhang met regionale visie op lokale teams.

<u>Tussen resultaat binnen de regionale visie:</u>
Samenwerkingsafspraken GI- Aanbieder – lokale teams in concept af. Wie acteert vanuit welke rol, met welke verantwoordelijkheden en waar in het zorgproces.

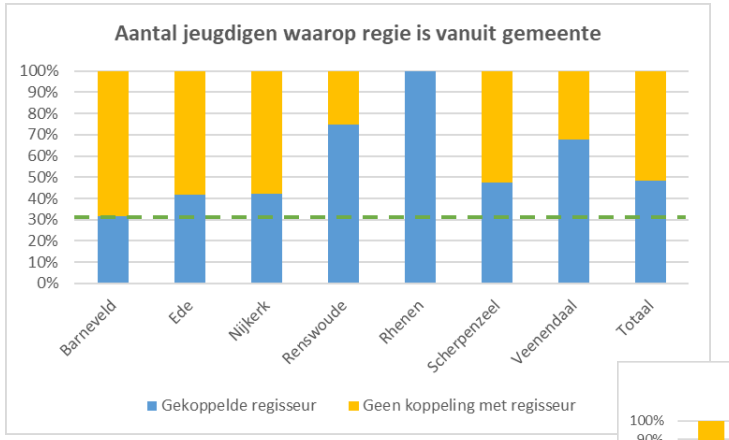

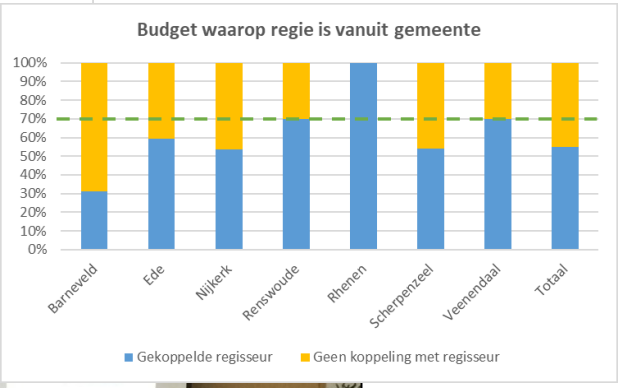

Mijlpaal!
Breed gedragen afspraken

Versterken van actieve regie

Update concept samenwerkingsafspraken, zie bijlage

- Tijdens de Fysieke Advies Tafel van 13 februari 2020 is de stand van zaken gedeeld. De uitwerking van deze transformatielijn is verwoord in het document “Samen werken”, opgesteld naar aanleiding van alle input van jeugdhulpaanbieders en lokale teams tijdens de FAT van 21 november 2019.

- In dit document wordt beschreven dat we elkaar nodig hebben en welke rol een ieder hierin heeft.

- Het document is bedoeld om helderheid te krijgen binnen samenwerking.

- Binnen de kwartaal- en individuele gesprekken met aanbieders is dit document besproken.

- Heb je goede ideeën om de cultuur component te verstevigen en het “levend” maken van deze afspraken ook samen te verfijnen, laat het dan svp weten via lonneke.siegers@ede.nl

- Actieve regie is hiermee niet klaar. Hoe je samenwerkt is immers maar een middel. We komen hier een andere keer op terug wat het vervolg zal zijn van deze transformatielijn Actieve Regie

Pilot jeugdbescherming dichterbij

Aanleiding	De jeugdbeschermingsketen duurt te lang, waardoor kinderen langer in onveilige situaties opgroeien dan nodig en de hulpverlening na een melding bij Veilig Thuis te laat op gang komt.
Ambitie	Uitvoeren van de pilot Jeugdbescherming dichterbij waarin de jeugdbeschermingsketen zo wordt vormgegeven dat kinderen veilig kunnen opgroeien.
Actielijn	Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt
Ons verhaal	We doen wat echt nodig is Een kind is een gezin Veiligheid voorop
Dit doen we door	Deelname aan landelijke lijn. FoodValley is 1 van de zes landelijke pilots. Deelname is vanuit de 4 Gelderse Gemeenten van de FoodValley. 3 andere Gemeenten van Provincie Utrecht lift mee op de leeropbrengsten
Status project	Uitvoeringsfase: Van Leren naar veranderen: op weg naar transitie in de jeugdbescherming . Status: Juiste richting ingeslagen, maar randvoorwaarden op dit moment onvoldoende geborgd. Daardoor ook een kwetsbare pilot in de uitvoering. Ervaring tot nu toe in het echt anders werken is zeer waardevol. Fase: Van intentie naar daadwerkelijk aan wezenlijke verandering werken.

"Op welke schaal de jeugdbeschermingsfuncties het beste georganiseerd kan worden " is een van de vragen die in de pilot om beantwoording vraagt. Deze is afhankelijk van een aantal regionale en gemeentelijke factoren. Uitgangspunt is daarbij dat dicht bij inwoners en lokale teams van de gemeente kunnen de eigen kracht van inwoners, hun sociale netwerk en lokale voorliggende voorzieningen, beter worden benut. Vandaar dat de pilot "Jeugdbescherming Dichterbij" is genoemd.

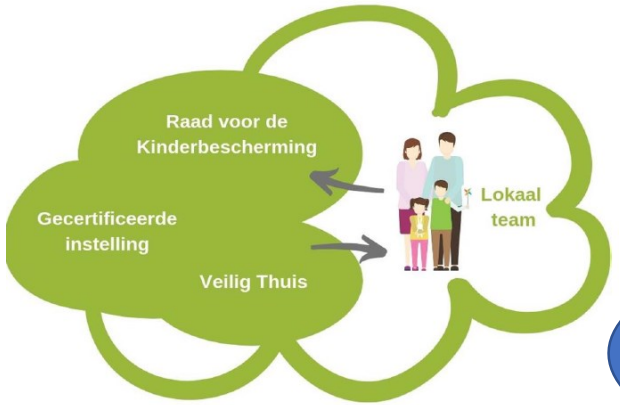

<u>1 Integraal team</u> bij gemeente Ede gestart;

GI, VT, RvK en lokaal team werken gezamenlijk vroeg in de keten aan casuïstiek jeugdbescherming

- Doorlooptijd neemt af
- Maatwerk voor de inwoner
- Voorkomen drang traject
- Minder dubbelingen

<u>Veilig thuis meldingen</u> eerder naar lokale teams van 4 gemeenten;

Lichtere meldingen worden direct afgeschaald naar de 4 lokale teams van deelnemende gemeenten aan de pilot. Start Q 1 2020

Taskforce wachtlijsten

- Evaluatie gehouden in najaar 2019: afspraken nog onvoldoende geïmplementeerd daarom:
  - InfoGrafic ontwikkeld
  - Begin maart brede bijeenkomst om samenwerking GGZ en J&O te versterken
  - sGGZ aanbieders gaan triagisten meer laten samenwerken; doel: betere verdeling over aanbieders, waardoor kortere wachttijd
  - Meer bekendheid geven aan breder en meer lokaal GGZ aanbod in de regio (aanbieders zonder wachtlijst)

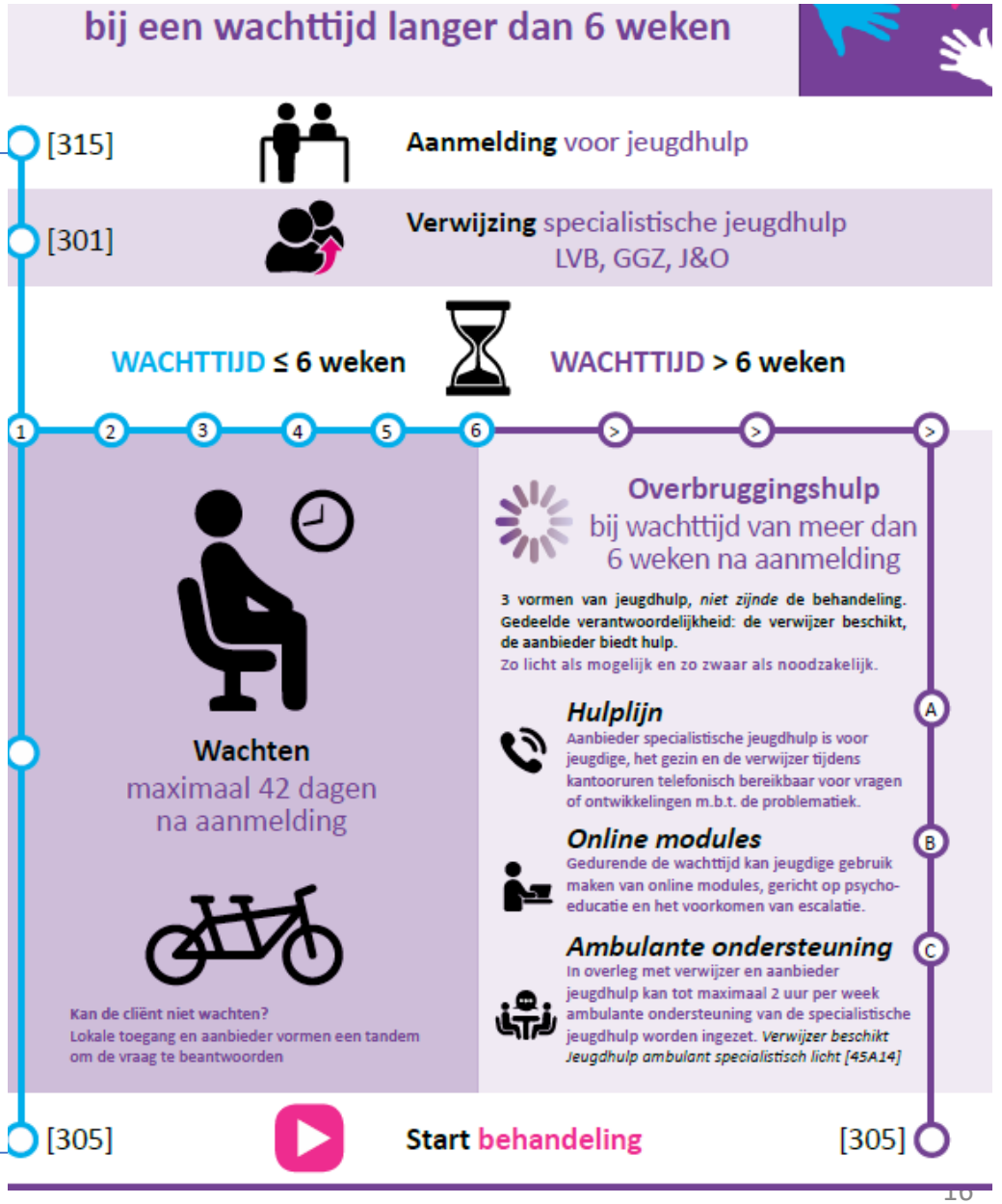

Regionaal expertteam

Voor zeer complexe casuïstiek, waarbij het lokaal is "vastgelopen".

- Het Regionaal expertteam bestaat uit een onafhankelijke voorzitter Suzanne Bunnik, coördinator Francien van Andel en een afvaardiging van Karakter, Youke, Timon, 's Heerenloo, Stichting Breder en Pluryn. Andere professionals worden betrokken als de casus daarom vraagt.
- Het RET helpt bij het zoeken naar een passende oplossing voor complexe problemen en geeft zwaarwegend advies voor de inzet van zorg. Als het nodig is, geeft het RET ook advies voor een tijdelijke oplossing, wanneer de gewenste zorg niet direct mogelijk is. Daarnaast wordt er:
  - Vraaggericht gewerkt en maatwerk is belangrijk.
  - Inzicht verkregen en geven in complexe problematiek.
  - Kennis verzameld over passende oplossingen.
- In december vond een startbijeenkomst met de deelnemers plaats, waarbij afspraken zijn gemaakt over de manier van samenwerking, spelregels van inbreng van een casus, vorm van casuïstiek bespreking, het betrekken van jeugdigen / ouders en de wijze van inbreng van een casus etc.
- 14 Januari 2020: Officiële start Regionaal Expertteam (RET)
  - Eerste casus is succesvol besproken, inbreng van moeder was van grote meerwaarde
  - Elke 3 weken komt het RET bijeen
  - Alleen de Lokale Teams en GI's kunnen casussen inbrengen (bij elke evaluatie wordt bezien of we het aantal inbrengers uitbreiden).
- Tussentijdse evaluatie RET eind van elk kwartaal.

In samenwerking met andere jeugdhulpregio's *Expertisecentra en afbouw jeugdzorg +*

- Dit project gaan we bovenregionaal oppakken met 7 jeugdhulpregio's Gelderland
- 1 projectleider voor deze twee gecombineerde opgaves

Om voor meest kwetsbare (sub) doelgroepen een keten te ontwikkelen is nodig:

a. Dat voor regio's helder wordt wat lokaal, regionaal (sterke expertteams) en bovenregionaal georganiseerd moet worden voor een sluitende keten (mede ingegeven door inzicht in de knelpunten van complexe casussen)

b. Dat we leren van elkaars best practices (integraal, ontschot samenwerken) en kennis ontwikkelen en verbinden

c. Dat er een sluitend landschap is (lokaal, regionaal en bovenregionaal) met adequate voorzieningen (oa alternatieven voor huidige jeugdzorg +)

De kwetsbare doelgroepen zijn :

1. jongeren die nu in de gesloten zorg terecht komen (en dus tijdelijk dwang nodig hebben)

2. Jongeren waarbij het niet lukt om in de regionale expertteams te komen tot passende hulp en die opgepakt worden door OzJ (Oppakken en Leren Complexe Casuïstiek) . Zie jaarrapportage OLCC/OzJ

3. Jongeren waarvan door AEF is onderzocht dat er landelijke middelen beschikbaar moeten worden gesteld, namelijk voor jongeren met weinig voorkomende ernstige psychiatrische of anderszins complexe problematiek. Zie AEF veldscan.

Het gaat dus deels/veelal om dezelfde kinderen!

Expertisecentra en afbouw jeugdzorg +

Opdracht Expertisecentra

1. Passende behandeling realiseren
   - Hier hoort het inzetten van professionals/specialisten voor hulp tot het stimuleren van de gewenste ontwikkeling van kleinschalige voorzieningen voor de regio's als alternatief voor Jeugdzorg+
2. Consultatie en advies
3. Kennisontwikkeling
   - Onder 2 en 3 hoort naast het opbouwen van een Expertisenetwerk voor weinig voorkomende problematiek die bovenregionaal opgepakt moet worden i.v.m. schaarse expertise ook het doorontwikkelen regionale expert-teams (en het onderling leren van elkaar)

Opgave afbouw jeugdzorg+

1. Voorkomen dat jongeren in de gesloten zorg terecht komen
2. Verbeteren van de zorg voor jeugdigen die tijdelijk een (meer) gesloten karakter van zorg nodig hebben

Subopgaven

1. Ontwikkel een bovenregionaal gedragen zorginhoudelijke visie op jeugdzorgplus
2. Ontwikkel samen met partners in het veld nieuwe alternatieven in de regio's
3. Breng in kaart voor welk aantal kinderen (en voor welke specifieke doelgroepen we bovenregionaal nieuwe alternatieven moeten ontwikkelen.
4. Minimaal aantal benodigde plaatsen jeugdzorgplus in Gelderland en afstemming met landelijk
5. Verbeteren van de uitstroom jeugdzorg +

Samenwerking jeugdhulpregio FoodValley en voorbeelden betrokken organisaties

Afbouw verblijf	Werkgroep Pleegzorg	Crisis (Delta Review)	Jeugdbescher-ming Dichterbij	Onderwijs / Jeugdhulp	Taskforce Wachtlijsten	Regionaal expert team	BSO+	Respijtzorg
Youke	Timon	Entrea Lindenhout	GI Jeugbescherming Gelderland	Youke	Eleos	Stichting Breder	Loofles	St. Rooz
Stichting Breder	Lindenhout	Pluryn	GI William schrikker stichting	Karakter	Propersona	Timon	Prokino	Buitenhorst
GI Jeugbescherming Gelderland	Youke	CCP Save/ VT	Veilig Thuis	Eleos	Karakter	Karakter	S'Heerenloo	Coöperatie Boer en Zorg
Timon	De Rading	SEZ JBG	RvK	Samenwerkingsver-banden PO & VO	Youke	Pluryn	St. Rooz	Pret Palet
Lindenhout		GGZ Centraal	Lokale teams		Lindenhout	's Heerenloo	Pret Palet	
Youke		Timon	Rechtbank		GI Jeugdbescherming Gelderland	Youke	Diverse reguliere Kinderopvang organisaties	
Horizon		Youke						
Pluryn								
's Heerenloo								
Pactum/ OGH								

Transformatie

- Kracht van onderop
- Bewust op essentiële randvoorwaardelijke onderdelen intensiveren
- Alle stakeholders activeren en betrekken
- Samen durven en doen
- Pionieren
- Alles vraagt tijd in weerbarstige context